

DOMOLJUB

Glasilo Jugoslovanske Kmetске Zveze
z mesečno prilogo „Občinska uprava“.

Izhaja vsako sredo ob 5. uri zjutraj. — Cena mu je 12 Din. za pol leta.
Za inozemstvo 26 Din. za pol leta.
Posamezne številke se prodajajo po 1 Din.

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica — Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Naše stališče do sedanje vlade.

Po dolgih bojih je vlada sestavljena. Tvorijo jo samo radikalni ministri. Radikalna stranka, ki v Sloveniji ni dobila nobenega poslanca, na hrvaškem ozemlju pa zelo pičlo število, neomejeno vlada čez celo državo in odločuje o usodi ne samo Srbov, temveč tudi Slovencev in Hrvatov. To je brez dvoma nekaj nenaravnega in za dolgo časa nevzdržnega.

Vendar je v pričo nevarnosti, ki je bila velika, da se namreč sestavi demokratsko-radikalna vlada, manjše zlo samoradikalna vlada. Zakaj?

Demokrati (Pribečević in njegovi tovariši), ki štejejo 50 poslancev, so najbolj zagrizeni nasprotniki sporazuma med Slovenci in Hrvati na eni strani ter Srbi na drugi strani. Oni ne pripoznajo treh narodov v državi, temveč samo enega, zato pravijo, da je sporazum sploh nemogoč, ker se nikomur ni možno sam s sabo sporazumevati. Demokrati so najhujši centralisti in načelno ne privolijo v nikakšno izpremembo sedanje centralistične ustave. So najgorečnejši zagovorniki velesrbske nadvlade v državi in so mnenja, da je treba Slovence in Hrvate kot protidržavne elemente ukrotiti z bajoneti in bombami.

To so demokrati — najlutejši nasprotniki vsake avtonomije. Jasno je, da so zato demokrati nedostopni za vsakršna pogajanja glede avtonomije ali federacije.

Ko so se radikalni razgovarjali z demokrati glede skupne vlade, so demokrati kot prvi pogoj najodločneje zahtevali, da se v ustavi niti črkica ne spremeni, da se Slovenci in Hrvati izroče demokratskim ministrom, ki bi jih že ukrotili, da se mora centralizem izvršiti do konca in da se morajo čimprej izvršiti volitve, tako, da bodo Slovenci in Hrvatje popolnoma potisnjeni v ozadje.

Če bi radikalni na to šli, bi bila s tem vsaka pot do sporazuma za dolgo časa popolnoma zaprta, centralizem bi še huje tlačil Slovence in Hrvate in razgovor o avtonomiji in federaciji bi se zatégnil v nedogledno daljavo.

Na drugi strani pa bi tak krivičen pritisk na Slovence in Hrvate izzval še hujši odpor od strani le-teh in nevarnost bi bila, da se začne nevarni notranji državljanski boji, pri čemer bi se že itak hirajoče gospodarstvo docela uničilo.

Radikalna stranka je v tem oziru nekoliko boljša, dasi tudi nima še umevanja za avtonomijo ter tudi gleda na to, kako bi nad celo državo vladali samo Srbi.

Toda radikalna stranka je priznala, da so trije narodi v državi in — kar je najvažnejše — da je treba sporazuma med njimi, poslala je celo svoje zastopnike v Zagreb, da sliši in prouči zahteve Slovencev in Hrvatov. Pokazala je zaenkrat celo toliko dobre volje, da se je zavezala odstraniti največje upravne grehe, nad katerimi se spotikajo Slovenci in Hrvati.

Samooobsebi umevno je, da so zato naši poslanci želeli in so tudi delali na to, da se osnuje radikalna vlada brez demokratov, ker je s tem vsaj odprta pot za nadaljnja pogajanja o avtonomiji in federaciji.

Samoradikalna vlada je sestavljena. Naša stranka nima z njo nobene zveze, še manj kakšnega dogovora in bo stala v opoziciji, dokler ne bo zagotovljena samovlada — avtonomija slovenskega ljudstva. Tudi nima nobenega vzroka podpirati jo in glasovati zanjo, temveč bo vsak zakonski načrt, ki ga bo vlada predložila, proučila, v koliko odgovarja zahtevam, potrebam in željam slovenskega ljudstva, in bo glasovala samo tako, kot bodo zahtevale koristi Slovencev in pa ozir na našo največjo in končno zahtevo: avtonomijo Slovenije.

Da na kratko to ponovimo.

1. V korist avtonomije je, da so demokrati kot najlutejši nasprotniki avtonomije in najzagrizenejši zagovorniki centralizma ter srbske nadvlade, odstranjeni od vlade.

2. S samoradikalno vlado je odprta pot za pogajanje o avtonomiji.

3. Proti sedanji samoradikalni vladi stoji naša stranka v opoziciji, kot proti vsaki vladi, ki nima v svojem programu avtonomije in je zato ne bo podpirala, pripravljena pa je z njo stopiti v razgovore glede spremembe ustave in avtonomije.

V vsako hišo „Domoljuba“!

Politični položaj.

Bojno razpoloženje se je nekoliko pomirilo, demokrati so strašno potrpi, ker se jim kljub umazaniam intrigam ni posrečilo priti v vlado ter obetajo najostrejšo opozicijo proti sedanji vladi in grozijo, da bodo s silo (Sokoli in Orjunci) branili sedanjo centralistično ustavo. Nagajati so začeli v verifikacijskem odboru, kjer pa so doživeli par hudih blamaž.

Radikalna vlada je pripravila razne zakonske načrte, ki jih namerava predložiti narodni skupščini. V prvi vrsti je uradniški zakon, po katerem naj se uradnikom zboljšajo plače, obenem pa izvede temeljita skrajšitev uradniškega števila, dalje davčni zakon, katerega načrt že eno leto leži v miznici finančnega ministra, proračun in še nekaj drugih zakonskih načrtov.

Radikalna vlada dosedaj še ni nobenega znamenja dala, da bi nadaljevala zagrebški razgovor z dr. Korošcem, Radićem in dr. Spaho, zagrebškega predporazuma, ki so ga podpisali tudi radikalni zastopniki, ni še začela izvrševati, kakor tudi na drugi strani še ni ničesar ukrenila, kar bi temu predporazumu nasprotovalo.

Gotovo je, da radikalna vlada dolgo časa ne bo mogla odlašati in kolebati. Morala bo pokazati, ali ima še prvotno dobro voljo za nadaljevanje razgovorov z avtonomisti in federalisti ali ne. Zakaj radikalni imajo samo 107 poslancev, večina pa znaša 157, če pridejo v parlament tudi Radićevci. In Radić je svoj čas v belgrajskih »Novosti« že izjavil, da pride v Belgrad, če bo potrebno.

Če so radikalni pametni, bodo zopet začeli razgovore. Če hočejo državi prihraniti težke notranje boje, če hočejo da se država utrdi in gospodarsko dvigne, kar je že zadnji čas, potem ne bodo odlašali. Tega se lahko zavedajo, da Slovenci in Hrvati od započete poti niti koraka ne bodo odstopili. Zadnji tedni so nam jasno pokazali, da je avtonomija na potu, ako bomo vztrajali, in da je ni več sile na svetu, ki bi jo mogla zabraniti. Zato ne bomo odnehali, ampak šli svojo pot naprej.

Čimprej se pa boj dokonča, tem bolje za državo. To naj radikalni upoštevajo.

Volilni izidi.

Volilni okraj Črnomelj.

Občina	Označba volišča	Število volilcev volišča	Vrstni red in označba kandidatnih list								Skupaj po listi
			SLS	SKS	NLS (Šušteršič)	NSS	JDS	Kom.	Radik.	Secl. demok.	
Adlešiči	Adlešiči	397	186	7	6	2	18	9	61	1	290
Griblje											
Tribuče											
Božjakovo	Drašiči	281	207	16	3	2	2	3	1	1	235
Drašiči											
Butoraj	Črnomelj	502	237	63	25	9	37	20	16	2	409
Črnomelj											
Loka											
Čepije	Stari trg	429	100	203	7	—	7	1	13	—	331
Dol											
Dolenja Podgora											
Radenci	Semiš	679	433	22	7	5	43	9	—	8	527
Stari trg											
Črešnjevce											
Kot	Dobliče	164	94	—	1	—	—	1	37	2	135
Semiš											
Dobliče											
Dragatuš	Dragatuš	341	164	11	—	3	12	3	1	22	215
Tanča gora											
Gradac											
Podzemelj	Gradac	513	288	44	2	3	61	2	17	1	418
Vinji vrh											
Lokvica											
Suhor	Metlika	407	225	43	2	—	14	12	2	—	298
Metlika											
Petrova vas											
Talčji vrh	Talčji vrh	309	177	—	3	—	10	—	71	2	263
Planina											
Radovica											
Sinji vrh	Radovica	176	124	7	2	1	2	7	—	1	144
Vinica											
Skupaj		5242	2602	874	67	27	244	98	225	46	3893

Kratice pomenijo: SLS = Slovenska ljudska stranka; SKS = Samostojna kmetiška stranka; NLS = Šušteršičeva stranka; NSS = Narodna socialna stranka; JDS =

Jugoslovanska demokratska stranka (liberalna); Kom. = komunisti; Radik. = Radikalna stranka.

Gospodarski obzornik.

Kakšne zadruge so nam najbolj potrebne?

Slovenci imamo veliko število zadrug. Samo v treh slovenskih zadrugah je vključeno blizu 800 zadrug, poleg tega pa je nekaj zadrug, ki niso vključene pri nobeni zvezi. Po večini so zadruge na Slovenskem kmetijske zadruge in jim je namenjeno pospeševanje ene ali druge panoge kmetijstva. Obrtniških produktivnih zadrug in delavskih konsumnih društev imamo še primeroma malo, čeprav se je Slovenija že precej industrializirala. Kljub velikemu številu kmetijskih zadrug ne moremo še trditi, da zadrug dovolj. Nasprotno, na vseh poljih kmetijstva se kaže, da je naš kmet gospodarsko premalo organiziran, da se svoje gospodarske organizacije premalo poslužuje in da je potreba po novih kmetijskih zadrugah raznih vrst še velika.

1. Hranilnice in posojilnice.

Kar je vlaga za polje, to je denar za gospodarstvo. Če je vlaga na polju preveč, to škoduje. V zelo deževnih letih se pri-

delki izkvarijo in je za kmeta slabše nego v suhih letih. Če je vlage premalo, je zopet škoda vsled suše. Ravnotako je z denarjem. Če je v nekaterih krajih denarja preveč, je slabo, ker izgubi ceno in ker celo ljudem škoduje s tem, da jih navaja k nepotrebnim izdatkom, k zapravljanju. Če je denarja premalo, trpi gospodarstvo, kakor polje v suši. Ni napredka, ni življenja, vse gospodarstvo nekako vene in hira in ne more naprej, kakor žito v suši.

Vemo, da imamo v mnogoterih krajih poleg revnih posestnikov tudi zelo bogate; vemo, da so nekateri kraji zelo bogati, da je tam denarja tam odveč, dočim v drugih krajih vlada revščina. In posestniki pridele komaj toliko, da prehranijo sebe in družino. Naloga hranilnic in posojilnic je, da med bogatimi in revnimi posestniki, med bogatimi in revnimi kraji posredujejo. Hranilnice in posojilnice zbirajo denar tam, kjer ga je preveč in ga odajajo tja, kjer ga manjka, kjer je suša, kjer vsled pomanjkanja ni napredka. Da se to posredovanje in izravnavanje med kraji in posestniki redno in pravilno vrši, zato je treba do- točnih in odtočnih kanalov, je treba hranil-

nic in posojilnic. Čim več bo takih zadrug, čim bolj bodo delovane, čim bolj bodo res vsi, ki imajo denar, nosili denar tudi v hranilnice in posojilnice, oni pa, ki ga jim manjka, se obračali na nje za posojila, tembolj se bo to posredovanje popolno in smoteno vršilo in tem večja bo korist za obe strani, za bogate in revne kraje in za bogate in revne posestnike.

Da pomanjkanje denarja škoduje, to dobro veste. Saj veste, da ni mogoče zboljšati kmetijstva, kjer ni denarja. Ne morete si nabaviti strojev, ne orodja, ne plemenke živine, ne semenja, ne umetnih gnojil, ako nimate potrebnega denarja. Ako posestnik nima gotovine, predstavlja pa njegovo posestvo vrednost, na katero lahko dobi posojilo. Naloga hranilnic in posojilnic je torej, da sposobnim in potrebnim posestnikom, ki hočejo zboljšati svoje gospodarstvo, a nimajo potrebnega kapitala, pomagajo s posojilom. Pa ne le poedini posestniki, tudi razne kmetijske prekrivne zadruge ne morejo začeti z delovanjem, ako ni denarja. Marsikje bi danes posestniki napravili mlekarne, pa nimajo denarja za stavbo, za stroje, za inventar, ker vse to danes stane drag denar. Marsikje bi si danes ustanovili kmetijsko nabavno in prodajno zadruge, da bi nakupovala in kmetom oddajala vse gospodinjne in gospodarske potrebščine in vnovčevala njihove pridelke, pa ni potrebnega denarja, ni obratnega kapitala, da se nakupi zaloge. Kajti tudi majhna zaloga danes stane drag denar. Zopet je naloga hranilnic in posojilnic, da zbirajo denar od onih, ki ga sami ne potrebujejo, pri katerih leži mrtev, in ga dajo na razpolago za ustanovitev terko koristnih kmetijskih zadrug kot so n. pr. mlekarne, nabavne in prodajne zadruge itd.

Manj verjetno se vam pa zdi, da tudi preobilica denarja lahko škoduje. In rečem vam, da je preobilica denarja v gospodarstvu lahko bolj škodljiva kakor pomanjkanje denarja. Saj vam je znano, da premo- kro leto pridelkom lahko bolj škoduje nego suša, ker jih popolnoma skvari. Poglavna škoda preobilice denarja je v tem, da kmetje v takih krajih zgubijo zmisel za napredek, zgubijo zavest, kako se denar težko zasluzi. Vsled tega navadno začnejo denar izdajati za nepotrebne stvari, celo za škodljive stvari, začnejo trositi in zapravljati po nepotrebnem. Prijatelj, ki živi na Hrvaškem in dobro pozna razmere v Slavoniji, mi je pripovedoval to-le »Ker je tam rodovitna zemlja, kmetje zelo lahko gospodarijo in so bogati. Zato ne gledajo, da pridelke kar največ vnovčijo in obdržijo doma samo toliko, kolikor je za prehrano potrebno. V Slavoniji so hiše, kjer gospodar z družino popije v teku leta do 10 hektolitrov domače rakijske in kjer zakoljejo ter doma pojedjo osem do deset prašičev.« S tako zapravljujostjo ne le po-

Pri trgovcu pazi
na znamko in vtisnjeno besedilo
GAZELA MILO

polnoma pade smisel in veselje za gospodarski napredek, tudi pravno se ljudstvo pokvari. Znano je, da so ravno v Slavoniji kraji, kjer je tudi kmetsko ljudstvo uravno pokvarjeno in kjer so celo med kmetskimi ljudstvom zelo razširjene spolne bolezni. Znano pa je tudi, da v Slavoniji skoro ni kmetskih hranilnic in posojilnic. Zemlja, kjer bi bil lahko raj, kjer bi lahko živeli najbolj izobraženi in najbolj napredni kmetje, je gospodarsko zaostala in rešuje jo samo to, da je zemlja izredno dobra, da daje izredno bogate žetve. V te kraje bi se lahko slovenski kmet hodil učiti, tako se pa godi nasprotno, da se bogati Slavonci hodijo učiti k nam in občudujejo naše zadrugništvo.

Ugovarjal bo marsikdo in trdil, da se ne izplača veliko število hranilnic in posojilnic, da je boljše, ako so posojilnice bolj redko sejane, pa tiste bolj močne. To naziranje ni pravilno. Za čemer moramo stremeti, je to, da dobimo vsaka fara, vsaka občina svojo hranilnico in posojilnico. Ljudje so precej udobni. Ako nimajo posojilnice v domači fari, navadno denar držijo dolgo časa doma. Ljudje so precej kratkovidni. Ako ne vidi v svoji fari primera, kako si posestnik izboljša gospodarstvo s posojilnic, ki mu ga je dala hranilnica ali posojilnica, potem sami sploh ne pridejo na to misel. Ako pa vidijo take primere, jih bodo nehoti posnemali. Zato je važno, da je hranilnica in posojilnica v vsaki fari. Med farani bo razširjala smisel za varčevanje. Med farani bo zbirala vloge. Farane bo s posojili navajala k izboljšanju gospodarstva.

Bi že bilo, ampak nikogar ni, ki bi začel in ki bi vodil. Tako se izgovarjate. Pa tudi to ne drži. Ustanovitev hranilnice in posojilnice ni tako težka stvar, da bi se to ne dalo izvesti. In vodstvo hranilnic in posojilnic je najenostavnejše izmed vseh zadržug. Le obrnite se na Zadrugno zvezo, pa vam bo dala vse potrebne podatke, kaj morate napraviti za ustanovitev. Preskrbela vam bo pravila in po potrebi poslala še uradnika, da vas vpelje v knjigovodstvo, da vam pokaže, kako se otvorijo knjige. Zato ne oklevajte, temveč pogumno vzemite stvar v roke, pa bo šlo. Dr. Krek, ki je ustanovil na stotine zadrug, je večkrat povedal, da dela po geslu: »Začeti je treba«. In ker je to geslo izvrševal, je imel tudi lep uspeh. Mojster slovenskega zadrugništva nam je pokazal pot. Sledimo po njej in prav bomo hodili. (Dalje.)

Gospodarska obvestila.

DENAR.

g Stanje papirnatega denarja v Jugoslaviji. Po izkazu Narodne banke z dne 22. aprila smo imeli v prometu za 5.420 milijonov 254 tisoč 880 dinarjev papirnatega denarja. Od 15. do 22. t. m. se je stanje povečalo za 14 milijonov 779 tisoč 333 dinarjev papirnatega denarja.

g Ponarejeni 10, 50, 100, 500 in 1000 lirski bankovci v večji množini krožijo po Italiji. Naši ljudje pozor pri sprejemanju italijanskih bankovcev!

CENE.

g Celjski trg. Cene v dinarjih. Govedina v mesnicah I. vrste 24 do 25, II. vrste 20; na trgu: I. vrste 20, II. vrste 16. Svinjina: I. vrste 30, II. vrste 28; jetra 20; slanina 89; mast 40 do 48, šunka 50; prekajeno meso I. vrste 45 do 49; II. vrste 40; jenič 40. Kozličevina: 25; klobase: hrenovke 80 do 85; sveže kranjske 50; suhe komad 8.75; salami fine 110 do 115. Parutina: piščanec 10; kokoš in petelin 40; raca 100; gos 150. Mlečni izdelki: mleko 8 do 4; surovo maslo 50; čajno 55 do 72; bobinjski sir 48 do 55; jajce 1.50; smetana liter 17. Špecerijsko blago: kava Portoriko 65, Santos 48 do 52, Rio 44; sladkor v kristalih 26; v kockah 28; riž I. vrste 14, II. vrste 9; namizno olje 30. Moka: »00« 7.30, »0« 7.25, »2« 6.90, »4« 6.90; ržena moka 6.40; koruzna moka 4; koruzni zdrob 4.80; pšenični zdrob 7.80; ajdova moka 8 (na drobno povsod 20 para več). Zito: pšenica 475; rž 450; ječmen 350; oves 350; koruza 375; fižol 550 do 700; grah 1000; leča 1500. Krma: sladko seno 175; polsladko 150; kislilo 140; slama 125. Zelenjava: italijanska glavna salata kg 15; krožnik nove 1.50; ohrovt 9; karfiola 8; čebula 3.50. Mesa zelo primanjkuje. Cene skokoma naraščajo.

g Vinski trg. Vinska kupčija miruje kljub nizkim cenam. Na Hrvaškem plačujejo vina po 2.50 do 3 Din. Kljub nizkim cenam ni kupec, posebno če se še vpoštevata, da vino, kupljeno po tej ceni končno stane 6 Din in sicer vsled trošarine, raznih voženj itd. — Cene dalmatinskemu vinu so stalne. Črna vina so že precej razprodala, toda ga imajo še dovolj na razpolago. Napovedujejo, da bo letošnja vinska trgatve zopet dobra. — Avstrija. Kupčije ni nobene, vina je dovolj na razpolago. Cene 8 do 7 odstotnemu vinu 4800 do 5000 K, vina boljše vrste 6000 do 6500 avstrijskih kron liter. — Mažarska. Trgovina je slaba. Kljub temu, da je mažarska krona padla, vendar se cene niso znatno povečale. Cene 9 do 10 odstotnemu vinu 70 do 80 K, 11 odstotnemu 100 K, 12 odstotnemu 140 do 150 mažarskih kron za liter. — Čehoslovaška. Vinska kupčija je slaba. V okolici Bratislave prodajajo vino po 4 do 5 češkoslov. kron liter. — Italija. Cene vinu rastejo. Večje povpraševanje po vinu je od strani Nemčije, Švice in Češkoslovaške, deloma tudi Avstrije.

g Cene žita. Zagreb, dne 3. maja. Postavno baška, oziroma vojvodinska postaja stanje: pšenica 450 do 480, koruza rumena 262.5 do 275, bela 300 do 310, pokvarjena 200 do 250, rž 875 do 880, ječmen za pivovarne 325 do 345, za krmo 300 do 310, oves 287.5 do 300, fižol pisani 500 do 650, beli 450 do 500, moka pšenična »0« 687.50 do 712.50, »2« 662.50 do 688.50, »4« 637.50 do 662.50, za krmo 225 do 250, ržena 525 do 540, otrobi drobn 180 do 180, debeli 250.

Nevi Sad, dne 4. maja. Baška pšenica 77 do 78 kilogramov 450, ječmen 78 do 77 kg 450, 65 do 66 kg 310, oves 290, banatski 275, koruza baška 280 do 292.50, banatska postavov Smederevo 265, moka baška »0« 675, otrobi v vrečah iz jute ponudba 155, v papirnatih vrečah 150. Cene v dinarjih.

ZIVINA.

g Na živinski sejm v Ljubljani dne 2. majnika 1923 so prignali 312 konj, 50 volov, 44 krav in 322 prašičev. Konji so se prodajali najboljši od 60.000 K naprej, srednje vrste 30 do 35 tisoč in slabši 15 do 25 tisoč kron. — Voli I. 70 do 85 K, II. 60 do 70 K kilogram; krave 55 do 60 K kilogram. Pujski 6 do 8 tednov stari 1200 do 1800 K kos, ješenski mladiči 2500 do 3000 K.

g Cene živini. Na živinski sejm v Ljubljani dne 2. maja so prignali 312 konj, 50 volov, 44 krav in 322 prašičev. Cene za kg žive teže v kronah: voli I. vrste 70 do 85, II. vrste 60 do 70, krave 55 do 60. Prašički so se tržili 6 do 8 tednov stari po 1200 do 1800, ješenski mladiči po 2500 do 3000. Konji so dosegli ceno: najboljši od 60 tisoč kron naprej, srednji 30 do 35 tisoč in slabši 15 do 25 tisoč kron. — Osijek (Slavonija). Na zadnjem sejmu so bile sledeče cene: Voli 38 do 50 K, bik 50 do 60 K, krave 50 do 60 K, junci 38 do 40 K, teleta 50 do 55 kron, ovce 38 do 40 K, suhe svinje 95 do 100 K, pitane svinje 100 do 105 K kg žive teže. — Zagreb. Na zadnji živinski sejm so prignali malo živine. Cene za kg žive teže: Voli I. vrste 15 do 20, II. vrste 12.50 do 15, bosanski II. vrste 11 do 12, III. vrste 8.50 do 9, krave I. vrste 12.50 do 13.50, II. vrste 11.50 do 12, III. vrste 8 do 9.50, svinje I. vrste 27.50 do 30.50, II. vrste 25 do 26.25, III. vrste 24.50 do 25.75, teleta I. vrste 17.50 do 18.75, II. vrste 16 do 17 Din. Seno se je tržilo po 150 do 175, detelja po 187.50 do 200 Din za cent. Cene so navedene v dinarjih.

narjih. — Maribor. Na zadnji svinjski sejm so prignali 328 svinj. Cene v kronah so bile: 5 do 6 tednov stari 800 do 1100, 7 do 9 tednov 1200 do 1600, 8 do 4 mesece 2000 do 2400, 5 do 7 mesecev 3500 do 4000, 8 do 10 mesecev 4800 do 5800, 1 leto stari 6500 do 7000. Živa teža kg 90 do 100 K, mrtva teža 115 do 120. Kupčija je bila slaba, nad polovico blaga se ni prodalo.

PROMET.

g Razdelitev tovornih vagonov. Prometno ministrstvo se pripravlja, da izvrši te dni primerno razdelitev vseh tovornih vagonov celega voznega parka, ker se na nekaterih mestih nabaja preveč, po drugod pa premalo vagonov.

— Povišanje železniških tarif v Rumuniji. Rumunska državna železniška direkcija in povikala z veljavnostjo od 1. maja osebne tarife za 22, a tovarne tarife za 33 odstotkov. Za živila in gradbeni material ta povišanja ne veljajo.

IZVOZ IN UVOZ.

g Izvoz čebule, sirovih kož, sdroba in otrobov. Gospodarsko-finančni odbor ministrov je znižal tovarno carino dne 24. aprila za nastopne predmete: a) za čebulo in por se zniža carina od 200 Din na 30 Din za 100 kg, b) izvozna carina za kozličje in jagnjetje sirove kože se zniža od 800 Din na 400 Din, za ovčje in kozje kože od 800 Din na 400 Din za 100 kg, c) izvozna carina na zdrob se zniža od 110 Din na 40 Din za 100 kg in na otrobe od 25 Din na 15 Din. Odlok stopi v veljavo z objavo v »Službenih Novinah«.

g Izvozna carina na hrastove prage, ki je bila poprej določena z oddajo vsakega četrtega praga v naravi je sedaj spremenjena v toliko, da se plača sedaj pri izvozu za vsaki izvožen prag 15 dinarjev.

— Izvoz madžarskega vina v Švico. Švicarska vlada je po posredovanju madžarske vlade dovolila uvoz 50.000 hl vina mesečno iz Madžarske v Švico. Obenem je švicarska vlada znižala manipulacijsko pristojbino, ki se plačuje za izstavo uvoznih dovoljenj, od 2 na 1 švicarski frank. Pogajanja glede povišanja kontingenta so še v teku. In pri nas?

RAZNO.

g Sadjar in vrtnar št. 4, glasilo »Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo« je pravkar izšel s sledečo vsebino: Mah in lišaji na drevju, Piramida, Ne zanemarjaj precepljenega drevja!, Napadno ravnanje pri novih nasadih, Odvajanje preobilne podtalne vode, Ograje, Karfiolje, Skodljivci graha, Poskusite z umetnimi gnojili tudi v vrtnih! Zastarele slabe navade, Brez požaltnjevanja in Spomladna dela na vrtu. Razen navedenih člankov prinaša še vprašanja in odgovore, drobšč, društvene vesti in ocene novih knjig. List najtopleje priporočamo vsem, ki imajo sploh kaj zmisla za sadjarstvo in vrtnarstvo. Letna naročnina s članarino vred znaša 25 Din in se naroča pri »Sadjarskem in vrtnarskem društvu za Slovenijo« v Ljubljani.

g Večje množino cigar namerava izvoziti in naše države. Ljubljanska tobakarna tovarna je že odposlala tozadevne vzorce v Italijo.

g Mesno mesnico otvori v kratkem ljubljanska občina.

g Italijansko-jugoslovansko-madžarsko trgovinsko zbornico so sklenili osnovati reški trgovi.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Ljudska posojilnica

v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 6 (tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje hranilne vloge in vloge v tekočem računu po

5 %

brez odbitka rentnega in invalidnega davka.

Ljudska posojilnica v Ljubljani je največja slovenska posojilnica. Koncem decembra 1921 je imela nad 100 milijonov kron hranilnih virov in nad 1.000.000 — kron rezervnih skladov. — Posojila se dovoljujejo na osebni kredit (proti menici), na hipoteke in v tekočem računu.

g Podružnice sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo nameravajo ustanoviti po celi Sloveniji v krajih, kjer se oglasi 20 sadjarjev. V to svrhu je že razposelalo navedeno društvo po deželi potrebna navodila. Gotovo je, da bodo v kratkem času ustanovljene podružnice navedene prepotrebne organizacije v krajih, kjer leži ljudem na srcu gospodarski napredek in plemenita stvar! Naj ne bo kraja, kjer ne bi bilo delavne podružnice!

g Kjer se hočejo organizirati naši sadjarji, — sadjarji so pa vsi naši kmetje, naj se obrnejo za potrebna navodila na »Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo« v Ljubljani. Zganimo se in pojdemo na delo!

g Poučen izlet v Maribor priredi na nedeljo ali pa na praznik »Sadjarsko in vrtnarsko društvo za Slovenijo« v Ljubljani. Na sporedu se sledeče ločke: 1. ogled vrtnarskega velepodjetja Džamonja in drug, 2. ogled vinarske in sadjarske šole in 3. ogled mesta in njegovih zanimivosti. Dan izleta bo pravočasno razglašen po dnevnikih. Priglasila naj se pošljejo do 15. maja na navedeno društvo. Vožnja po železnici bo znižana.

g Čebelarstva podružnica za Ljubljano in okolico priredi dne 18. majnika 1923, ob 8. uri popoldne poučno predavanje pri čebelnjaku g. Verbiča v Tomačevem. Predava čebelarji učitelj gosp. Šlapak iz Most. Čebelarji in prijatelji čebelarstva vljudo vabljeni.

g Občni zbor Hranilnice kmetijskih občin se je vršil 2. maja popoldne v prostorih Ljudske posojilnice. Navzoči so bili zastopniki 21 občin, članje hranilnice. Od 68 zastopnikov se je zbor udeležilo 88, kar se od ustanovitve zavoda še ni dogodilo. Občni zbor je otvoril predsednik ravateljstva dr. Josip Dermastja. Kot predsenik upravnega odbora je bil izvoljen Jože Debeljak, župan iz Poljan. Zapisnik zadnjega občnega zbora je prečital g. ravnatelj Fr. Vidic. Zapisnik se je odobril. G. predsednik ravateljstva dr. Josip Dermastja je poročal o ugodnem razvoju zavoda. Prometa je bilo 20 milijonov več kot lansko leto. Izkazani dobiček se je vporabil kot odpla vojnih posojil. Predlog pregledovalnega odbora (predsednik dr. Papc) glede absolutorija odbora se sprejme soglasno. Računski zaljubljenec je bil nato soglasno odobren. Nato je sledila volitev ravateljstva.

g Oblastne monopolne uprave v Zagrebu, Ljubljani, Sarajevu in Splitu se ukinejo te dni.

g Uspeh zagrebskega velikega sejma. Iz Zagreba poročajo: Uprava zagrebskega sejma, ki se je zaključil dne 1. maja, cenil kupčijske posle, sklenjene na sejm, na okoli 800 milijonov Din. V katerem času se bo prihodnje leto vršil sejem, se še ni določilo.

g III. Ljubljanski vzorčni velesemenj (1.—10. septembra 1923). Železniške ugodnosti. Vsem udeležnikom letošnje velesemske prireditve je na podlagi sejsmske legitimacije priznana železniška vožnja za polovično ceno do Ljubljane in nazaj. V razumevanju velikega pomena ljubljanskih velesemjov za naše narodno gospodarstvo je železniško ministrstvo dovolilo tudi porabo dnevnih brzovlakov št. 4 in 5. Za prevoz razstavnega blaga je dovoljen 50 % popust.

Razgled po svetu.

Nemčija vedno teže prenaša francosko pest v Poruhrju in jesedaj stavlja posredovalni predlog. Ponuja vsem državam, katerim je dolžna plačevati, 80 milijard zlatih mark, dočim je pred enim letom še ponujala 132 milijard. Dalje zahteva, da se opusti carinska meja med Poruhrjem in ostalo Nemčijo in da Francozi zapuste Poruhrje. Francozi so splošno ogorčeni radi tega predloga in vsi prek zavračajo. Istotako Belgija. Amerikanci pa pravijo, da je z nemškim predlogom vsaj podlaga dana za nadaljnja pogajanja, Angleži pa se ne ma-

rajo vtikati v to zadevo, ker jim prav dobro nese, če se Francozi in Nemci kavsajo med sabo.

Mussolini varčuje. Od oktobra lanskega leta je bilo v Italiji odpuščenih 17.000 železničarjev in do konca tega leta jih bo še 80.000. To pomeni za proračun veliko razbremenitev.

Na Španskem so se vršile državnozbornske volitve. V Kataloniji, kjer bila ljudstvo s svojo kulturo, so na celi črti zmagale avtonomistične stranke. Od centralistične liberalne stranke ni bil nobeden kandidat izvoljen.

Tedenske novice.

d Redni občni zbor Kmetske zveze za Belokrajino se vrši na binkoštni ponedeljek 21. t. m. pri Treh farah pri Metliki po 10. sv. maši. Vdeležite se ga v najboljnejšem številu! Med drugimi govori tudi g. Bajec.

d Za Naše vojaške. Poslanec Brodar je v zadnje času ponovno prejel več pisem od naših vojakov, ki služijo v južnih delih naše države. V teh pismih brez izjeme se fantje pritožujejo nad razmerami v armadi, posebno še nad nezdruvo klimo teh krajev, vsled česar jih je zadnji čas že več umrlo. Fantje s strahom pričakujejo poletne vročine ter lepo prosijo, da bi smeli odslužiti vojaški rok v domovini.

Poslanec Brodar se je takoj obrnil s pismom do g. voj. ministra, v katerem odločno zahteva, da se takoj odpravi mučenje in šikaniranje naših fantov v armadi, in da se prestavijo v domače kraje, kjer ne bodo v strahu za svoje zdravje in življenje.

d Jugoslovanski klub za slovensko vinogradništvo. Jugoslovanski klub se je bavil te dni zelo z vprašanjem slovenskega vinogradništva in viničarjev. Poslanec Veseljak in Krajin sta se danes na merodajnem mestu informirala, kako stoje v tem oziru trgovinska pogajanja med našo vlado in Italijo. Merodajni krogi so obljubili, da se bodo v pričo vinske krize v naših krajih naši interesi pri pogajanjih z Italijo vpoštevali in ščitili.

d Dr. Korošec — strašilo za Belgrajčane. Belgrajski list Politika piše, da je najspretnejši in najnevarnejši Pašičev nasprotnik dr. Korošec, ki je znal razbiti srbsko fronto (zvezo med radikali in demokracijo) in organizirati proti centralizmu Radičeve, klerikalce, muslimane in celo radikalne mohamedance moti.

d Zadnji up po vodi. Dr. Žerjav in dr. Kukovec se nista mogla sprijazniti z mislijo, da sta propadla. Zato sta se pritožila na narodno skupščino, češ, da bi morala biti izvoljena. Dr. Kukovecvo izvolitev da je preprečil velik trobojni križ na skrinjici SLS, ki je odganjal kroglice od Kukovečve skrinjice ter politične oblasti, ki so dr. Kukoveca baje preganjale. Dr. Žerjav pa ni bil izvoljen, ker da se napačno razlaga volilni red. Verifikacijski odbor v narodni skupščini pa je bil mnenja, da je prav, če se dr. Žerjav in dr. Kukovec temeljito odpočijeta od svojega napornega ministrovanja

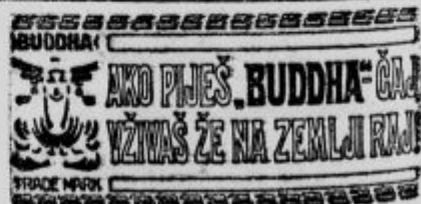
in jih ni hotel obremeniti s poslanskimi mandati.

d Narodno vstajo bo organiziral Pribljevič, tako je sam zagrozil g. dr. Korošcu. To pa vse zato, ker ni prišel do državnih blagajn, brez katerih liberalno časopisje in cela liberalna stranka ne more živeti. To bo še zabava, ko se bo začela liberalna vstaja in bodo trebušasti sokoli namesto polnih litrov vihteli bridke sablje.

d Centralizem. Okrožni zdravniki v Sloveniji že pet mesecev niso dobili plače. Zato od 1. maja ne izvršujejo več svoje službe. Zopet bodo ubogi bolniki tisti, ki bodo trpeli radi krvosesa — centralizma. Zahvalimo se liberalcem in samostojnežem!

d Obisk vojaških grobov v Judenburgu. Ker se vrši prevoz judenburških žrtev že v sredi tega meseca, je poslal odbor dva odposlanca v Judenburg, da uredita vse potrebno s tamošnjim oblastmi glede izkopa in prevoza. Odposlanca sta bila sprejeta na kolodvoru v Judenburgu od zastopnikov slovenske kolonije. Znano je namreč, da biva še vedno okroglo tisoč slovenskih delavcev v podjetjih in rudokopih v okolišju Judenburga. Ta kolonija se je od početka akcije zanimala za prenos ustreljenih žrtev v domovino in je radi tega osnovala poseben pododbor, v katerem zastopa judenburško občino tamošnji župan. V osebnem razgovoru z domačini se je pokazalo, da je judenburško prebivalstvo še vedno naklonjeno bivšemu 17. pp. in ga ima v najlepšem spominu. Videlo se je pa to tudi na pokopališču samem. Grobovi v Judenburgu zamrlih in tamkaj pokopanih »Jezikov« so brez izjeme skrbno negovani, vsak ima nagrobni križ z imenom in podatki o smrti pokopanega. Na praznih svetnikov so — po izvešju naših tamošnjih rojakov — vsi ti grobovi okrašeni in razsvetljeni. Posebna pažnja pa se posveča našim žrtvam — po prekmurju sodu ustreljenim vojakom — in so ti grobovi vsi v cvetju zasuti. Tudi v tem so Judenburžani pokazali svojo veliko človekoljubnost in počestčenje do ustreljenih, da so jih že pokopane prenesli na svoje cerkveno pokopališče. Čast in hvala jim! To bodi v tolažbo vsem onim prizadetim rodbinam, kojih svojci počivajo v tej zemlji. V splošnem se je opazilo, da skrbje občine na Gor. Štajerskem za vojaške grobove in jim postavljajo razven tega tudi skupne spomenike. Naš odbor je istotako postavil na ljubljanskem pokopališču skupen spomenik vojakom, ki so prelili kri in dali življenje za osvoboditev svoje domovine. Odkritje tega spomenika se bo vršilo o priliki pogreba judenburških žrtev.

d Na mladenški shod v Celju! Binkoštni ponedeljek bo pri Svetem Jožefu v Celju občeslovenski shod mladenških Marijinih družb, h kateremu so povabljeni vsi

pošteni fantje. Tudi moške se jim smejo pridružiti. Program shoda je objavljen v 4. številki »Bogoljuba«. Predvsem naj se krepko odzovejo župnije, kjer imajo mladeniško Marijino družbo, potem zlasti župnije, ki so bliže Celja, a odzovejo naj se vsi dobri slovenski fantje, ker je shod obče-slovenski. Vložena je prošnja na južno in državno železnico za polovično voznino, in pričakovati je za gotovo, da se znižanje do-voli, vsaj na južni železnici. Vsi, ki se mi-slijo udeležiti, naj čimprej naznaniho — najbolje če iz ene fare skupno — svojo udeležbo »Misijonski hiši pri Sv. Jožefu v Celju«, da se jim od tam dopošljejo izkaz-nice, napodlagi katerih dobijo znižano voz-nino. Prosimo, pripomozite po svoji moči vsi, da se shod izvrši veličastno in spod-budno — v veliko duhovno korist našim fantom!

d Mladeniči! Na binkoštni pondeljek 22. majnika, na marijanski shod v Celju! Pevski zboril Med sv. mašo, ki bo ob 9. uri pri sv. Jožefu na prostem, se bodo pod vodstvom g. A. Mihelčiča pcle nasled-nje pesmi: 1. O Bog, v nebeški slavi; A. Mi-

helčič. 2. Ti, o Marija; A. Hribar (Slava Brezm.). 3. Presveto Srce Jezusovo; A. Foerster (Grum I.). 4. Lepota Mar. Dev.; L. Belar (Slava Brezm.). 5. Mladeniška; A. Mihelčič (Bogoljub 1903, št. 2).

d Na blejskem Otoku bo binkoštni to-rek, 22. t. m. shod Marijinih družb za de-kleta in žene radoljške dekanije s slede-čim programom:

Ob pol 11. uri v cerkvi govor dekanij-skega vodnika g. Mateja Ahačiča, župnika iz Leš. — Po govoru sv. maša z blagoslo-vom, katero opravi g. svetnik Janez Oblak, domači župnik. — Po sv. maši zborovanje na prostem. — Govor g. dekanijskega na-mestnika Karola Čuka, župnika iz Kranj-ske gore; nastopi nekaterih družbenic, mo-rebitni govori drugih gg., sklepna beseda g. dekanijskega vodnika. — Po zborovanju litanije z blagoslovom.

d Vrhniš! Orel proslavi letos 1. julija 15 letnico svojega obstoja. Prostor v Gro-garjevem dolu in dosedanja naklonjenost prijateljev Orla nam ometata lepo manife-stacijo. P. n. gospodarje iz Verda tem po-tom obveščamo, da začnemo kmalu s pobi-ranjem lesa, ki ste nam ga velikodušno ob-ljubili. Vsem domačinom se priporočamo za naklonjenost, okoličane pa že sedaj po-vabimo, naj ne zamude priti 1. julija med nas. Bog živi!

d Prostovoljno gasilno društvo na Logu preloži letošnjo veselico na 26. avgust. Brat-ski okoliška društva se prosijo, da ne pri-rejajo istočasno veselice.

d Financar in klerikalci. Po Veliki va-si pri Kresnicah je dne 11. aprila hodil ne-ki financar iz Ljubljane s tole novico: Zdaj bo kmalu »frefkuha« odpravljena, ker ste volili klerikalce. Kmetje so začudeno gle-dali nevednega gospoda, ki še tega ne ve, da so seravno poslanci Kmetijske zveze naj-bolj trdili in dosegli prosto žganjekuho. Ogorčeni pa so davkoplačevalci nad takim postopanjem in vprašamo finančno oblast: Ali plačujemo davke zato, da pošiljate v uradnih oblekah liberalne agitatorje po de-želi?

d Orjunci so bili zopet tepeni na Viču.

d Prvi roj čebel je do 1. 4. aprila Skufca Jožef, posestnik, Vel. Vrhe št. 7, ob-čina Krka, Dolenjsko.

d Prvo slovensko postajo za brezžično brzojavljanje bodo postavili pri Domžalah. Z novo stavbo kmalu prično.

d 1 majnik je delavstvo v Sloveniji mir-no in dostojno proslavilo. V mnogih krajih pa so obrati delali.

d Davek na prireditvene vstopnice se ne prijavlja več pri davčnem uradu, temveč pri pristojni finančni kontroli.

d Posestniki rudokopov, kamnolomov, stavbeniki, kmetje itd. se opozarjajo na po-licijsko naredbo, glasom katere je potreba za dobavo vsake vrste razstreljiva (smod-nika, kamniktita, dinamita, titanita, kapi-c, vžigalne vrvice) oblastvenega do-volila in sicer ne od pristojnega župan-stva, ampak od pristojnega okrajnega gla-varstva, v katerem se prosilec na-haja. Da ne bodo dotičniki, ki rabijo raz-streljiva, imeli nepotrebnih potov, se vsi v lastnem interesu opozarjajo, da si o pravem času preskrbe potrebna dovolila, ker so

predpisi zelo strogi in se od strani založni-kov razstreljiv ne bo delala nobena izjema.

d 25 letnice svojega službovanja kot inkasani splošne zavarovalne družbe »Jugoslavijac« — preje »Fenske« — v Ljubljani je praznoval 1. t. m. g. Aloj-zij Lukman. Ravnateljstvo se ga je ob tej pri-liki v priznanje njegovega vestnega in poštenega dela spomnilo z lepo nagrado. Vrlemu somišljeniku naše iskrene čestitke!

d Prostovoljno gasilno društvo v Vnajiš goricah pri Brezovici proslavlja na binkoštni pondeljek, dne 21. maja 1923 svojo 25 letnico. Zjutraj ob pol 8. uri sprejem došlih društev pri vrhniškem vlaku, ki prihaja iz Ljubljane. Ob 10. sv. maša. Popoldne ob 3. velika vrtna veselica na senčnatem vrtu po-sestnika g. Ivana Modic. Pri sprevedu in na vese-ličnem prostoru igra godba na pihala, poleg sode-luje domači pevski zbor iz Brezovice. — K mnogo-brojni udeležbi vabi odbor.

d Umrl je v Ljubljani konceptni urad-nik pri dež. vladi g. Dore Masič v starosti 33 let. Bil je eden najvnetejših prosvetnih delavcev, najboljši aranžer slavnostnih sprevodov, odličien sodruden orlovske or-ganizacije in obenem vesel, odkrit značaj vedno vedrega obraza, vedno s šaljivo be-sedo na jeziku, a nikdar brez dela. Bole-zen jetiko si je nakopal v italijanskem ujetništvu. Pokoj njegovi duši!

d Umrl je 24. aprila v Zagorici pri Do-brniču posestnik Janez Smolič po dolgi in težki bolezni. Pokojnik je bil zaveden so-mišljenik SLS, cerkveni ključar in dolgoletni naročnik »Domoljuba«. Pokoj njegovi duši, žalujoči ženi in otrokom iskreno so-žalje!

d Umrl je 30. aprila v Vipavi g. Franc Radoslav Silvester, posestnik, trgovec in pesnik. Blag mu spomin!

d Umrl je v Stražišču pri Kranju go-spod Ivan Lampret, načelnik sitarske za-druge, v starosti 39 let. Vnetemu zadruž-nemu delavcu ohranimo trajen spomin. Bog daj pokoj njegovi duši!

d Utonil je v Dravi splavar Mihael Sla-pajnik. Splov mu je ob veliki vodi ušel proti nekemu mlinu, kjer je mož izginil v valo-vih. Rešitev je bila nemogoča. Mlinar ima škode okrog 10.000 kron.

d Glavar tatinske družbe, ki je ob vse-sokolskem zletu izvršila množico tatvin, se je v preiskovalnem zaporu ustrelil.

d Čevlje kupujte samo z znamko »Peko« ker so ti priznani najboljši in najcenejši. Glavna zaloga Ljubljana, Preg 20 na drobno tudi Aleksandrova cesta 1.

GOSPODINJE, Vam to velja! Osta-nite pri domačem blagu in zahtevajte pri trgovcu le testenine »PEKATETE«. So najcenejše, ker se zelo nakuhajo.

IZ ST. JERNEJA.

Romarjem se naznanja, da bo de romarski shod v našem prijaznem Novem Lurdu na binkoštni pon-deljek ob 11. uri a sv. mašo in govorom.

PRSTENIK PRI KRANJU.

K poročilu od tukaj (v št. 17.), da so bili dne 1. aprila blagoslovljeni trsteniški bronasti zvonovi, sprejmite g. urednik na znanje, da je bil dotični dopis slobna farbarija in brezvestno potvarjanje resnice. To objavljamo ne radi trsteniških faranov, ki v resnici radi neugodne valute še niso mogli na-baviti si zvonove, pa se za-nje ustrajno trudijo brez ozira na bovskanje kakoga zrelega nagajivca. (Do-

Ena steklenica Elzafluida nadomesti 3 steklenice francoskega žganja! Vsebinska to naredi!

Sestava Fellerjevega Elzafluida iz najmočnejših esencev zdravilnih zelišč, cvetja, korenin in listja z najfinejšim destilatom žganja je že čez 25 let vzrok zahvalnosti nebrojnih ljudi v vseh delih sveta, ker jim kakor dober prijatelj v težkih dneh bolečine prečene, imate bolečine v udih? V hrbtu? Zobobol? Nohod? Ste slabi, prenapeti, izmučeni in preveč občutljivi? Želite dober kosmetikum za zobe, zobno meso, lico, glavo? Ali

želite v vseh priložnostih imeti zanesljivo sredstvo v hiši? Poskusite pravi Fellerjev Elzafluid? Kmalu bodele rekli tudi vi:

TO JE NAJBOLJŠE KAR SEM KDAJ OKUSALI

Je veliko močnejši in izdatnejši kakor francosko žganje in najboljšo sredstvo te vrste! V vseh dotičnih poslovnicaht zahte-vajte samo pravi Elzafluid od lekarnarja Feller. S pakovanjem in poštnino stane, če denar naprej ali po povzetju:

3 dvojaste ali 1 špejalna steklenica	24 dinarjev
12 dvojastih " 4 špejalne steklenice	84 "
24 " 8 špejalnih steklenic	146 "
36 " 12 " "	208 "

KOT PRIMOT: Elza-obliž zoper kurja očesa 2 din. in 3 din.; Elza-mentolni črt-niki 4 din.; Elza-posipalni prašek 3 din.; Elza-ribje olje 20 din.; Elza-voda za usta 12 din.; Elza-kolonska voda 15 din.; Elza-šumski miris za sobo 15 din.; Glycerin 4 din. in 15 din.; Lysol, Lysoform 12 din.; Kineški čaj od 1 dinarja dalje; originalno Radikum francosko žganje velika stekle-nica 13 din.; Elza-mrčesni prašek 7 din.; strup za podgane in miši 7 din. Za primot se pakovanje in poštnina posebej računa.

Na te cene računa se še 5% doplatka. Adresirati natančno: **EUGEN V. FELLER**, lekarnar, **STUBICA DONJA**, Elzatrž stev. 16, Hrvatsko.

tišni dopis je poslal Trsteničan, ki je bil s polnim imenom podpisan. Zato nismo imeli povoda dvomiti o resničnosti dopisa. Zoper take lažnike bomo drugje nastopili pri sodnji. Opomba uredništva.)

ST. JANZ.

Dolgo časa sem odlašal in čakal. Težko je pisati o tej stvari, zlasti za otroke, kateri ima šolo-obvezne otroke. Upal sem tudi, da se bo kdo drugi aganil, pa zaman. In vendar gre tu za naše nedolžne otroke. Ne vem, če je še kje drugje tako kot pri nas. Mi imamo tri mlade gg. učitelje, katerim pa je šola deveta briga. Vse njihovo delo obstoji v gostilni in pa na Krmelu med Sokoli. Cele noči rogovilijo okrog, potem ni nič čudnega, ako v šoli zaspe, kakor so je zgodilo že večkrat g. Rojcu. Potem pa otroci vpijejo, ga cukaajo in uganjajo vse mogoče neumnosti. In vendar stane občno samo vzdrževanje šole letos 60.000 kron. Ali ni ta denar vržen skozi okno? Ako hočejo imeti Sokoli učitelje zase, prosto jim, samo plačati jih morajo. Poleg tega so vsi trije brezverci. G. Rojce se s tem javno baha. Ali morejo taki učitelji učiti otroke krščanskih staršev. V cerkev ni nikdar nobenega, če pa pridejo, se vedejo tako, da otroke pohujšujejo. Naš nadučitelj se seveda za to ne zmeni. Naj je ravno on zanesel v naš št. Janz ves liberalizem in sovražstvo do vere in cerkve. Na to je celo ponosen. Kje naj iščemo pomoči? Ali morda pri njemu? To je ravno tako, kot bi šla ova iskati pravice k volku, kateri ji je raztrgal jagnje. Včasih je bil šolski nadzornik. Prihajal je menda iz Krškega. Kaj pa danes, menda ga ni več. Liberalci, kateri so vse pregnali, so pregnali gotovo tudi šolske nadzornike, da imajo učitelji bolj proste roke in delajo v šolskem duhu, kar hočejo. G. urednik, kaj nam je storiti? Ali bi ne bilo prav, ako bi prepovedali otrokom obiskovati pouk, dokler uče pri nas ti trije gospodje? Kaj pa vlada? Ali se bo kdaj zganila in nam dala poštene krščanske učitelje? Ali je kaj upanja? Ako ne, bomo prisiljeni zagrabiti zadnje sredstvo, to je štrajk. Saj tudi rudarji tako naredijo, kadar jim sila veda v grlo. Zda'aj bi pa mi ne? Ali je kje kaka postava, katera bi me silila pošiljati otroke v šolo ne zato, da se uče, ampak zato, da se tam pohujšujejo. — Eden v imenu vseh.

RIBČE.

Naš župan Franc Rovšek, eden od zaostalih samostojnežev je silno vpluden mož. Ko so prišli kmetje iz Krizevske in Velike vasi k njemu vprašati po nekaj podatkih glede dohodninskih davkov, jih je nahučil: »Zda' pa se kar zatecite k farjem, ker ste farje velik!« Včasih smo takemu postopanju rekli: surovost in nevestnost. Gospod župan naj si pa zapomni, da nam ne bodo nikoli več zupani.

GORENJI LOGATEC.

Imamo izvrstno gasilno društvo. Pred nedavnim časom je nastal požar v sosedni vasi. Ko so gasilci zašliši rog, so takoj tekli v smeri proti gasilnemu domu. In sedaj, grozi! Kaj najdejo tam? Namesto gasilne, a orečja nekaj perja od oskubljenega sokola. V polnem strahu, ne vedoč, kaj naj storijo, so tekli zbegnjeni po vasi ter vprašavali drug drugega, kje da je orodje. Slednjiše se vendar posreči nekaterim gasilcem, da izlečejo iz neke kleti brizgalno, nekaj gasilcev se hitro posede na voz, nato pa se pripelje gospod načelnik in pove, da ne more dobiti vprežne živine. In kaj sedaj? Ni kazalo drugega, kakor iti zopet po vasi, kje bi se dobil dobrovožen moštak in dobil konje. Po dolgem iskanju se je vendar usnili neki posestnik iz Gor. Logatec in rešil te uboge gasilce strašne stiske. Sedaj pa zopet ni bilo dovolj prostora za vse gasilce na vozu. Ni kazalo drugega, kakor jo ubrati po poldrugo uro daleč po snegu. Nazadnje pa jim je bila vendar sreča mila, našli so ob neki obešeni hiši dva konja in en razbit voz, moštvo se je vsedlo na voz ter se odpeljalo v smeri proti požaru, ali šlo je le počasi naprej, ker voznik ni imel nobenega bica, kar skoči eden z voza v neko hišo in prinese bič, potem pa so konji vozili bolj naglo. Slednjiše so vendar prispeli na lice mesta. (Ali so imeli še kaj gasiti?)

MEKINJE.

Šesta nedelja po Veliki noči, ki bo letos 13. maja, je pred durni. Ta dan je velik praznik za našo laro, ki imamo procesijo z nad 200 let starim kipom Sreča Marijinega do kapele na Zduši. Zal, da sadnja leta udeležba od strani okolice nov nekoliko pojenjuje; ti naj bodo tem potom vabljeni, da s svojo udeležbo povzdignejo vso slavnost, ki je nekaj neavdno ljubkega in prikupljivega. Začetek je ob pol treh popoldne

VISOKO NAD KRANJEM.

Od nas dobite redkokdaj kako poročilo, zato naj nam bo danes odmerjenega nekaj prostora v listu. — V nedeljo 29. aprila smo imeli lepo slovesnost. Kar nenadoma smo dobili tri nove zvonove. Tako hitro, da so dekleta v zadnjih trenutkih spletla nekaj vencev in so lantje postavili nekaj mlajkov. V soboto smo zvedeli, da jih dobimo in v nedeljo popoldne ob dveh so bili že v vasi. Pripeljali so jih z Jesenic z Zabretovim avtomobilom. Da smo jih tako hitro dobili, je pač pred vsemi drugimi zaslug g. župnika P. b. r. a. Iz vsega sreča smo zato hvaležni gospodu za naklonjenost, ki jo izkazuje naši vasi. — Popoldne ob petih se je vsrlo slovesno posvečenje ob asitenci šestih duhovnikov in veliki množici ljudstva. G. stolni kanonik dr. Ferd. Cekal, ki je posvečenje izvrševal, je imel pred cerkvijo lep govor. Mnogo oči je bilo solznih. Kako nel! Imeli smo lepe brenaste zvonove, ki so bili vlti na Tirolskem. Komaj 8 let so zvenili, in nam jih je vzela vojna. In takrat pred 16 leti, kako lepa slovesnost je bila na kvaterno nedeljo v postu 24. febr. 1907. Takrat je posvečeval nove zvonove visoki rojak t. mil. g. ljublj. prost Janez Sajovic in za slovesnost je govoril tudi visoki rojak t. g. župnik in pisatelj Peter Bohinjec. Leta so šla mimo nas, oba gospoda že počivata v miru, zvonovi so sli kdovekam Zvonovi! Danes imamo jeklene, nadomestek samo T tudi te smo sprejeli s srčnim veseljem. Saj nam je g. govornik povedal, kaj so nam zvonovi. Da, zmogli bi bili bronastih svoj čas, a tisti čas je bil zamujen za — vedne! — Ljudje so verno sledili dolgemu obredu konsekracije. In Visečani smo ponosni, da naši zvonovi niso samo blagoslovljeni. Spodebi se, ko imamo božjo pot in — brez zamere! — najlepšo cerkev v lari. Tudi je prav, da nam za krasljajorini sinariki ki so nas celih dolgih šest let živo spominjajo grozot vojne prosijo leti obilnega blagoslova in odvracajo od nas namenjene nam kazni. Marija Zalostna Visoska pa tudi ima, kar je zelega za številne sv. maše njej na čast bodo peli zvonovi, »sinec pa naj vzame Majar. — Po posvečenju so bile v cerkvi pete litanije Mat. božje. Zvonovi pa so nam dolgo v noč peli, da so tu in da je z njimi izvršeno veliko in potrebno delo.

SEMIC.

Telovadni odsek »Orel« je priredil v nedeljo 22. aprila ob 3. popoldne lepo uspešno telovadno akademijo, s krasnim sporedom 18 točk. — Pozdravni govor br. predsednika nam je očital pomen in namen orl. delovanja v korist ljudstva in domovine. Nato deklamacija »Bog živje, katera je bila kakor živo izvedena. Glasne proste in loka-važe so se preizvajale prav lepe; predvsem pa se ugajale ob-

činstvu skupinske in vaditeljske vaje. Tudi naraščaj ni zaostal in je častno rešil svojo nalogo. — Deklamacija in govor naraščajnikov sta jako blazilno vplivala na občinstvo. — Nekaj novega so nam pokazale gojenke katerih nastop je bil prav posrečen, tako tudi izvajanje vaj, lodiš vaje z robčki, z venčki in zastavicami. Želo je pozivila deklamacija »Pesem Orličev. — Orodno telovadbo na bradli je občinstvo strmeč zasledovalo in je bilo presenečeno nad toliko izurjenostjo in gibčnostjo br. telovadcev. Najlepša zahvala društveni godbi, br. telovadcem in br. dijakom, sploh vsem, ki so sodelovali v enem ali drugem oziru, da je prireditelj tako lepo uspeš. Ker je bila zadnji prostorna dvorana nabito polna, in je moralo mnogo občinstva oditi radi pomanjkanja prostora, se na splošno željo občinstva akademija še enkrat ponovi in sicer 13. maja v enakim sporedom. K udeležbi vabimo vse, posebno pa tiste, kateri se zadnjič niso mogli udeležiti in želijo postenega razvedrila. — Bog živi!

VODICE.

Dne 2. maja smo spremili k večnemu počitku Mici Strehovec, članice pevskega zbora, Marijine družbe in tamburškega oddelka. Odgovetela je življenju v nežni mladosti 17 let in šla ohajati smar-nice k Mariji, katero je tako ljubila. Domačim iskreno sožalje, Tebi, Mici, pa kličemo: na svidenje nad zvezdami!

RETEČE PRI SKOFJI LOKI.

V nedeljo dne 29. aprila so prvi nastopili naši mali na našem novem odru. Izvajali so poster spored. V začetku par krasnih deklamacij, potem petje in nato pa še tridejanko »Ptičji kralj«. Vse točke so otroci dovršeno podali, zlasti igrice. Vsem, ki so gledali našo mladino, zlasti staršem, je sijalo veselje iz obraza, vsi so bili zelo zadovoljni. Hvala gre pa v prvi vrsti našemu pozrtvovalnemu g. učitelju in g. organizatorju, da sta se tudi za naš naraščaj zavzela, da bo mladi red vzrasel bolj vnet za društveno življenje. — Za Bliskosti enkrat se pa veselimo novih zvonov; po blagoslovu bo v Domu primerno razvedrilo. — Ze sedaj vam kličemo: Dobrodošli! — Naš Orel se tudi čvrsto giblje. Le naprej, da bode ta na blagoslov Doma dne 24. junija 1923 lahko nastopil!

IZ ZAGORJA OB SAVI.

Da nismo Zagorjani napredni ljudje, temu gotovo ne boste oporekali. Če se pojavi kje na svetu kakšna novotarija, se je brez pomislekov oprime. Niti ne pomisljamo, če je to pametno in zdravo. Tako je tudi z »Orljanec«. Ta težko zaresljena in dolgo pričakovana organizacija je bila pri nas z navd-

Bremen-New York

Direktna zveza s krasnimi ameriškiimi vladnimi parniki. Neprekosni po udobnosti, čistoti in po izborni oskrbi. Nagle in varne ladje!

„George Washington“
„President Roosevelt“

„America“
„President Harding“

Zahtevajte podrobna pojasnila in brodar. list. 215.
Izborna prilika za prevažanje blaga

UNITED STATES LINES

Generalno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, Palata Beogradske Zadruga.

Podružnica: Zadruga zveza v Ljubljani.

ženjem sprejeta. Zakaj pa ne? Sedaj bomo vsaj lahko brez bojazni podavili vse črno in rdečo separatistično — hu.... Gospodje učitelji so brž naznanili svoj vstop v to nasmešno organizacijo. Pravijo, da imajo ti fantiči tudi revolverje, s katerimi strašijo ponoči mirne ljudi. Baje tvorijo jedro zagorske Orjune in so predstavitelji njenega gibanja pri nas. Sicer pa naše separatiste ne bole nič glave, če gospodje Orjunci kriče ponoči po dolini. Le to pravijo, da si žele te ptice ogledati podnevi in presoditi, kam spadajo. Morda bi zadostovala leskovka, ali pa curek vode na prevroče možgane.... Pri nas v Zagorju utrjevati liberalizem, to je zelo nehalno delo. Kar likvidirajte gospodje pa bo. Ne boji se vas itak nobeden, o pač: otroci v šoli. Sicer bomo drugje zviuli glasno, da nas bo slišal krajni šolski svet in drugi. Vsa čast gospodom učiteljem, ki si ne dajo dokazati, da je Orjuna potrebna. Aha, še nekaj! Tista razočarana, anonimna pisma na razne osebe opustite. Te vrste solske vaje nimajo uspeha. Le pamet, gospodje, pa vam tudi zdravja ne bo manjkalo!

Listek.

Njiva.

Paučna zgodba za kmetiško ljudstvo.

Spisal I. Mohorov.

(Dalje.)

»Ne bi šla,« je rekla, »če bi ne bilo radi otrok. Pa to mi je najhujše, da pojdemo skregani vsaksebi.«

»Kdo pojde skregan vsaksebi?« je vprašal začuden. »Pa ne misliš mene, da bi se jezil?«

»Lahko bi se, boter!« je rekla.

»Slabo me poznata z Anžetom,« je odvrnil, ko so privršali otroci iz izbe, meneci da je oče. Mati jih je podila nazaj na gorko, pa so se posili branili, da jih je niti strah in so lezli za ognjišče. Kobiljekarju na ljubo, jih je pustila. On je gledal po vrsti njih sveža ličeca. Sam ni imel otrok, zato je ljubil druge. Najmlajšo Jelico je vzel Nežici iz rok in si jo položil na kolena. Izpraševal je Nežo, kako misli Anže v mestu, ona je pripovedovala, govorila globoko uverjena, da bo v mestu dobro. On je kimal in samo zdaj pa zdaj se je komaj vidno nasmehnil. Potem je menil:

»I no, Bog vama daj srečo. Če bo Anže, kakor se tiče, ne boste stradali.«

Čutila je, da je hotel več reči, pa ni. Zato je rekla:

»Če bi vedela, da ne bo slabše —«

»Tega nihče ne ve,« jo je prekinil in se dvignil, da pojde:

»Boter,« je vzkliknila, »kaj bo z nami, če ne bo, kakor se nadajamo?«

Gledal je nekaj hipov mirno predse in dejal nato:

»Saj veš, kje je Kobiljekar doma.«

Stopila je hitro k njemu in mu objela z obema rokama desnico in plakala:

»Oh, boter! Če bi otrok ne bilo.«

Otroci so začudeni pogledovali na Kobiljekarja in plakajočo mater. Kobiljekar je mrmal:

»Če bi človek vse vedel, seveda —« Segel je v žep in stegnil trikrat z roko čez ognjišče:

»Nate, boste rožičev kupili.«

Mati je prosila:

»Boter nikar-tel Sram me je!« Toda on se je obrnil proti vratom. Ko je šla ona za njim in ponavljala, da jo je sram, se je obrnil, nasmehnil in dejal:

»Seveda. Najmlajše ni dobilo nič. Za tako še ni denar.«

Stegnil je roko:

»No, pa zbogom, Neža in pozdravi Anžeta.«

Segla mu je v roko, pa jo odtegnila, ker je čutila bankovec v njegovi.

»Boter, prosim vas!«

»Eh no,« se je tedaj vznevoljil. »Ne bodi no sitna. Kaj pa veš, kaj bo. Če bi kaj zboleli, ali kaj takega prišlo nad otroke. Za otroke, razumeš.«

Prikimala je in šla do vrat z njim. Ko so vtonili Kobiljekarjevi koraki v temi, in se je ona vrnila k ognjišču, je bilo njeno lico vedrejšje: en žarek je blažil bridkost slovesa in pričakovanja-negotove bodočnosti...

* * *

Voz je bil do vrha naložen in vprežen. Otroci so bili na vozu, Neža z Jelico v naročju je stopila iz bajte, zaprla za seboj in vtaknila ključ pod prag. Mož je stal ob konjih in skoro nevoljno dejal:

»No, pojdi žel!«

Bil je krasi jesenski dan. Zjutraj je bilo nekaj rahle megle, zdaj pa se je bila poizgubila in vedrost je dramila srca v prsih. Otroci na vozu so čebrijali vsi srečni, da se peljejo in se smejejo vozniku, ki se je na čudovite načine znal pačiti, migal z ušesi in rekel, da je osliček, zamahnil v zrak, kakor da lovi ptiča in nato tako naravno zažvižgal, da je premotil celo Nežico, da mu je verjela.

Neža je pomislila:

»Je lahko vesel Jermol, pelje v mesto, pa se bo vrnil.« Anže je velel:

»No, zdaj pa v božjem imenu!« Šel je z voznikom ob vozu. Žena z otroci na vozu. Otroci in žena so se ozrli, kakor na povelje, ko sta potegnili konja. Mali Tinko je zaklical:

»Mama, rožo, rožo!«

Stegnil je roko proti osamljeni solnčnici, ki jo je veter lahno zibal. Tedaj se je spomnil tudi Janezek, da je pozabil ptičjo kletko v orehu in se nakremžil. Jermol ob vozu se je popačil in povzročil, da sta otroka pozabila na pozabljeni reči in se nasmejala.

Tako so se vozili sredi polja in zavili na belo cesto. Bajta je ostala za njimi, četrto obrazov je s širokoodprtimi očmi strmelo naprej začudeno, iznenadeno. Tedaj se je vpel Anže na voz in prisedel k ženi in dejal:

»Viš, Neža, najhujše je prestanol!«

Ona se je bolno nasmehnila — — — Vozili so se dolgo. Otroci so postajali sitni, trudni. Mati jih je tolažila s kruhom in slad-

korjem. Tudi bele kave je bila skuhala, preden so šli. Jermol je vlekel vivček, kazal z bičevnikom na levo in desno, govoril resno z Anžetom in se nato sredi pogovora obrnil po otrokih in jih spravil v smeh. Ko pa so postajali tručnejši in od tresenja odreveneli, se niso več smejali. Solnce je leglo v zaton.

»Še cno uro!« je dejal Anže in začel prigovarjati otrokom, kako lepo da je v mestu. Jelica je spala. Zdaj se je vzdramila in se razživila. Ob prvem mraku so prišli do mesta. Čez predmestje vozečim je prišel naproti mrak. Hladno je velo iz mraku, da je Neža otroke ogrnila in privila malo Jelico tesneje k sebi. Tedaj je izžarelo pred njimi megleno ozračje, razvneto od žarnic. Šum mesta jih je objel. Ob vozu, ki je škripal težek in neroden sredi ceste, so brzeli mimo lahki vozovi, so jahali častniki, švigali kolesarji. Tik pred njimi je šel čez zaprto cesto vlak. Otroci so od začudenja utihnili. Tinko je začel plakati. Daleč nekje je švistnilo nekaj raket v zrak in razsvetlilo nebo, ki je odsevalo od žarnic.

»Besa, besa!« je zaklicala tedaj mala Jelica in se zagledala visoko predse v blede ozračje.

Materi Neži se je zgenilo pri srcu. Obšla jo je nepojmovana bridkost.

Jelica!« je vzkliknila in prišla otroka, tako tesno k sebi, da je dete zastokalo. Tisti hip je zaklical Jermol na konje in pridržal vajeti. Bili so na cilju.

Pozor kmetje!

Čegar VODNJAK ali STUDENEC potrebuje PO. PRAVILA ali kdor hoče

popraviti kako drugo zidanje,

naj se oglasi pri LOVRO TUSEK, LAZEC štev. 17, p. Draga pri Raketu. — Za delo jamčim.

DEKLE

staro okrog 16 let, SPREJMEM kot PESTUNJO. Zglasi naj se v dopoldanskih urah v Strelški ulici štev. 22, II. nadstropje, Jesip Gogala. 2710

LEPO POSESTVO

prodam z gospodar. poslopjem, gozd in travnik, vse skupaj 10 minut od kolodvora. Cena 1,250.000 Din.

J. KOVACIČ, Dula 14, občina Mokronog.

Službe občinskega tajnika in organista

išče mlad mož, vešč vseh občin, in voj. poslov ter srbohrvat. v govoru in pisavi. Ima 3 letno prakso. Nastopi lahko 1. junija t. l. Naslov pove upravnemu »Domoljub« pod štev. 2770.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da sem dne 18. marea 1923 na potu od Vrtače do Kala in pa pred sodiščem v Metliki hudo žalil g. kaplana Franca Krašna iz Semiča a ten, da sem o njem neresnične stvari pripovedoval. Žalitve obžalujem in preklencujem.

Obenem se mu zahvaljujem, da je umaknil proti meni obtožbo ter plačam v znak hvaležnosti v roke župnega urada v Semiču za dobrodelne namene znesek 1500 K.

Metlika, dne 2. maja 1923.

MARKO POLJAK, posestnik na Skemljevcu št. 8, p. Suhor.

Naš denar v naše hranilnice!

Pokusite »ŽIKO«

in se prepričajte,

da ni okusnejše kave. Nadomešča pravo kavo ter potrebuje malo sladkorja, zato je tudi najcenejša. Priporočljiva je predvsem za otroke, bolnike in rekonvalescente. Številna priznanja na razpolago. Dobi se v vseh boljših trgovinah. Naroči se lahko tudi po povzetju najmanj 5 kg direktno

v Pražarni »ŽIKA« d. z o. z.,
LJUBLJANA, ROŽNA DOLINA.

NAZNANILO. Podpisani Mlekarski oddelek Gospodarske zveze, r. z. z o. z. v Ljubljani, in Mlekarska družba za Jugoslavijo d. z o. z. v Ljubljani, Vam vljudo sporočamo, da smo prenehali s 1. MAJEM t. l. poslovati, ker smo predali ves naš obrat novemu podjetju: ZDRUŽENE MLEKARNE d. d. v Ljubljani, na katerega se blagovolite ozirati pri Vaših naročilih. — Z odl. spoštovanjem: Mlekarska družba za Jugoslavijo, d. z o. z. v Ljubljani. — Mlekarski oddelek Gosp. zveze, r. z. z o. z. v Ljubljani. — DOVOLJUJEMO si Vam vljudo naznaniti, da smo prevzeli celoten obrat Mlekarskega oddelka Gospodarske zveze in Mlekarske družbe za Jugoslavijo ter bomo vodili celo njihovo poslovanje začenši s 1. MAJEM t. l. Prosim Vas, da se v slučaju potrebe obračate na nas ter nam poverite Vaša naročila. Naši poslovni prostori se nahajajo v Vojšaki ulici št. 10 (poleg Belgijske vojašnice). — Priporočamo se Vam in ostajamo z odl. spoštovanjem ZDRUŽENE MLEKARNE d. d. v Ljubljani.

STOLE kupite najceneje

v tov. trvdke TEHARSKA LESNA INDUSTRIJA, pošta in postaja ŠTORE pri Celju. — Na zahtevo vam pošlje cenik svojih solidnih izdelkov. Cene zmerne. — Prodaja na veliko in malo. 2718

Kovaško orodje

KUPIM, četudi že rabljeno; vzamem tudi posamezne dele. — IVAN KOKALJ, VRHPOLJE, pošta Moravče. 2686

KORUZO za sejanje priporoča
FRAN POGAČNIK, Ljubljana, Dunajska cesta 36.

Lepo domače platno

iz lanene preje, 75 cm ali 150 cm široko, izredno trpežno, izdeluje najceneje tkalnica

»Krosna« v Ljubljani,

Zrinjskega cesta 6, nasproti cerkve svetega Jožefa. — Sprejema laneno prejo v tkanje, zamenja platno za predivo. Na zahtevo pošilja vzorce. 1603

Vsako množino bukovega oglja

KUPIM po dnevnih cenah. — Ponudbe: Anton KODRE, Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 18.

Cement, gips, strešna lepenka,

KARBOLINEJ — DRVOCEMENT — VATPROOF — APNO — IZOLACIJ, LEPENKO — MAVČNE PLOŠČE — PRAVI HATSCHKE-ETERNIT itd., nudi po tovarniških cenah

»MATERIAL«

trgovska družba z omejeno zavezo,
LJUBLJANA, Miklošičeva cesta št. 13.
TELEFON 716.

Nova trgovina „Pri Korošici“.

Poljanska cesta št. 5

nasproti Alojzijevejšca.

V zalogi imam raznovrstno manufakturno blago, najnovejše vzorce, rute, srajce, nogavice ter razne potrebščine. Priporočam se ter jamčim za dobro postrežbo.

Marija Čertežnik.

Za birmol

Čudovito nizke cene!

Obleke za birmance, gotove in po naročilu od Din 320— naprej.

Srajce po naročilu izdelam v par dneh od Din 85— dalje.

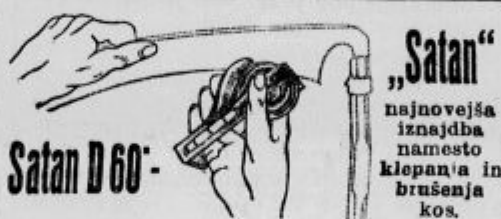
Kravate od Din 13— do Din 50. — Velika izbira nogavic, naramnic, majc itd. itd.

F. Češnovar

Ljubljana, Stari trg 16.

Solidno blago!

Točna postrežba!

Kot najboljša svetovna kosa je „Gorenjska kosa“ zato zahtevajte in rabite samo to.

Dobi se pri:

IVAN SAVNIK, Kranj,
Gorenjsko.

Na veliko in malo!

Priporočamo **najboljše šivalne stroje Gritzner**

za rodbinsko in obrtno rabo, potrebščine za šivilje, krojače in čevljarje. — Edino pri:

Josip Peteline, Ljubljana, Sv. Petra nasip št. 7.

Najcenejša ograja!

BODEČO ŽICO oddaja po 2 Din kg franko ko. lodvor VRHNIKA po povzetju IV. STULLER VRHNIKA (Slovenija). 2210

Pšenično moko

vseh vrst na drobno in debelo dobavlja po najnižjih cenah valjni mlin FRAN MIHELČIČ, STUDA, p. DOMŽALE. 2740

KMETOVALCI!

Pokladajte živini PRISTNE

lanene tropine

katere vsebujejo trikrat toliko beljakovine in dvakrat toliko maščobe, kakor pšenični otrobi.

DOBE SE PRI

»OLJARNA MEDVODE«

MEDIC, RAKOVČ & ZANKL, družba
z o. z., Ljubljana.

VABILO NA

REDNI OBČNI ZBOR

»KMETIJSKEGA DRUŠTVA« v Sodražici, r. z. z o. z., ki se bo vršil dne 3. junija 1923 ob 3. uri popoldne v dvorani »Kmet. društva«.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Odobritev rač. zaključka za leto 1922. — 3. Dopolnilna volitev načelstva. — 4. Volitev nadzorstva. — 5. Slučajnosti.

KDOR HOČE svojo družino DOBRO OBUTI, naj

kupi usnje na sejmu

v Žužemberku, Sodražici, Zagorju ob S., Stični, Žirovnici, Vel. Laščah in Rajhenburgu

na stojnici Franc Perko.

Sprejemem hlapca

za vsa domača dela, kateri bi opravljal tudi dva konja. Hrana in stanovanje v hiši. Plača po dogovoru. Predstavi se je v trgovini H. ŠTANCER v Ljubljani, Dunajska cesta 10. 2656

Dr. IVAN ŠUSTERŠIČ

je zopet otvoril svojo

odvetniško pisarno v Ljubljani

v starih prostorih, Miklošičeva cesta 6,

I. nadstropje, hiša Ljudske posojilnice.

OBLEKE za BIRMANCE

V VSEH VELIKOSTIH IN BARVAH

Pri pism. naročilu zadostuje navedba starosti. — Največja izbira pri trdki

DRAGO SCHWABmanufaktura, moda, konfekcija
LJUBLJANA, DVORNI TRG 3.**miši-podgane****stenice-ščurki** in vsa gola-

zen mora poginiti ako porablja te moja najbolja pr izkuš. in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljak in hišnim mišim 28 K, za podgane 28 K, za ščurke 30 K, za stenice 28 K, uničev. moljev 10 in 20 K, proti mrčes. 10 in 20 K, mazilo proti ušem pri ljudeh in pri živini 10 K, za uši v obleki in perilu 10 in 20 K, tinkt. proti mrčesu na sadju in na zelenj. 10 in 20 K, proti mravljam 10 in 20 K. Preprod. popust. Pošilja po povzetju Zavod za eksp:

M. JUNKER, Petrinjska ul. 3, ZAGREB 1.

kolesa

Najboljša

in vsa material
Vam nudi najceneje**J. Gorec, Ljubljana**
Palata Ljublj. Kred. banke.**Cie. Gle. Transatlantique Francoska linija**

Najkrajša in najudobnejša vožnja v Ameriko.

Havre-Newyork samo 6 dni.

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:

Slovenska banka d. d. v Zagrebu.

Vozne listke in tozadevna pojasnila daje:

IVAN KRAKER,

zastopnik v Ljubljani, Kolodvorska ulica 41.

ANTON KUNSTEKLJUBLJANA :: Kopitarjeva ulica 4,
priporoča svojo veliko zalogo**usnja in čevljar-
skih potrebščin**

na drobno in debelo.

NAPRODAJ JE

močna, težka kobilicastara 10 do 12 let, na SV. PETRA CESTI
št. 79, Ljubljana. 2693**Elektromotor**tudi kot DINAMO vporabljev. 220 V., 9.5 PS. je
ceno NAPRODAJ. — F. ŠMOL, Vič-Glince št. 6.

IŠČEM ZANESLJIVEGA

hlapca k težkim konjemin za POLJEDELSKO DELO; plača po
dogovoru. — Naslov: FELIKS STARE,
Kolovec, p. Radomlje. 2473

PRIZNANO NAJBOLJŠE

»PEKLENSKE KOSE«(HOLLENSSEN) priporoča založnik in samo-
prodaja te znamke za Jugoslavijo, trdka: F. S.
ŠKRABAR, VIŠNJA GORA. — Preprodajalcem
ugodne cene! — 1751**Prostovoljna javna dražba**POSESTVA na lepi priliki, obstoječe iz
HIŠE in gospodarskega poslopja, sadnega
vrta, njiv, pašnikov in hoste, se vrši na
binkoštni ponedeljek, dne 21. maja 1923
ob 2. uri popoldne na Gor. Težki vodi
št. 1, župnija Stopiče pri Novem mestu.**Prodajam čevljarški šivalni stroj**skoraj nov za ceno 15.000 kron. Poizve in ogleda
se lahko vsak čas pri MATIJI GRM, Cesta št. 46,
Videm-Dobrepolje, Dolenjsko. 2594**HLAPEC!**V bližini LJUBLJANE sprejmo takoj boljšega, za-
nesljivega, poštenega in pridnega HLAPECA. Plača
mesečno 1500 kron. — Pismene ponudbe na uprav-
ništvo »Domoljuba« pod št. »PRIDEN 2725«.**Mlinarji pozor!**V zalogi so najboljše vrste
volnena sita in švicar-
ska svilena sita znamke
Reiff Frank, ZürichTrgovina z mlinskimi siti in
manufakturo**Anton Schuster**

Ljubljana, Stritarjeva ulica 7

se je preselila na **Mestni trg št. 25**

nasproti mestnega magistrata

Prometni zavod za premog

d. d.

— v Ljubljani —

prodaja

iz slovenskih premogovnikov
**velenjski, šentjanški in trbo-
veljski premog**vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov
za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpe-
čava na debelo**inozemski premog in koks vsake
vrste in vsakega izvora**

ter priporoča posebno

**I^a čehoslovaški in angleški koks
za livarne in domačo uporabo,
kovaški premog, črni premog in
brikete.**Naslov: Prometni zavod za premog, d. d. centrala v Ljubljani, Miklošičeva c. 15/11.
Podružnica v Novem Sadu (Bačka).

ZAMUDITI

tudi Vi ne smete ampak poj-
dite takoj in ogledajte si veli-
kanske saloge sukna, volne,
cašira, platna, hlačevine, rob-
cev, modrovine ter sploh vso
manufakturno robo v veletr-
govini B. STERNKOKI,
OELJE, katera prodaja radi
velikanskega nakupa direktno
iz prvih svetovnih tovarov po
čudovito niskih cenah.
ZAHTEVAJTE OENIK.

**GUMENE PETE IN
GUMENE POTPLATE**

ceneje in trajnije se kakor usneni
Najbolje varstvo proti viagi i mrazu!

**IVAN JAX IN SIN
GOSPOSVETSKA CESTA 2, LJUBLJANA
šivalni stroji.**

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz
tovarne v Lincu. Usta-
novljena l. 1867. Došlo
je ravnokar večje število
strojev za vsako obrt
Vezanje poučuje brez-
plačno. Pisalni stroji
ADLER. Ceniki zastoj
in franko. Kolesa iz
prvih tovarov: Dürkopp,
Styria, Waffelrad in mo-
toristi na prvo kolo.

Pristno naravno VINO

VEČ VRST, dobite poceni na JESENICAH, HOTEL
„POŠTA“, 2431

Zdravilna zelišča

KUPUJE po dnevnih ce-
nah V. H. ROHRMANN,
Ljubljana, Sv. Petra c. 27.

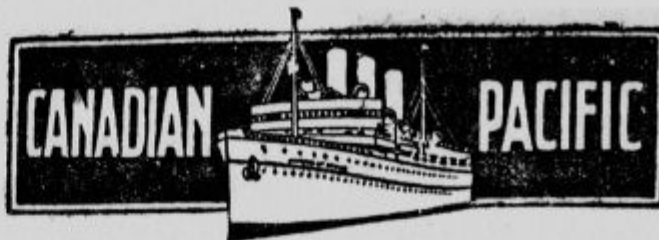
**Sprejme se takoj delaven in zanesljiv
mladenič (hlapec)**

pri UPRAVITELJSTVU pokopališča pri SV. KRI-
ŽU, pošta Moste (Ljubljana). Plača po dogovoru.
Fran Zorman, pokopališče Sv. Križ pri Ljubljani.

**SPREJMEM takoj starejšega, zanesljivega
hlapca h konjem**

Oženjen brez otrok ima prednost. Plača po dogo-
voru ter prosto snažno stanovanje. — Naslov v
upravitelstvu „Domoljub“ pod številko 2633.

GNETILNIK za SUROVO MASLO po
ugodni ceni NAPRODAJ. —
Naslov: A. SPINCIC, Čigaletova ul. 1, III. nadst.

Največje transportno podjetje sveta

Evropa * Canada * Amerika

Samo 4 dni na odprtem morju. Najbrza in najbolja zveza preko **Ham-
burga, Antverpena in Cherbourg** z glasovitimi **EMP-
RESS** parobrodi na dvostrake vijake. Odhod vsako nedeljo. Daljina pojasnila
glede voznih cen, odhoda, potniškega vizuma, prtljage, predpisov naseljevanja
v Kanadi in Zedinjenih državah daje AGENCIJA

CANADIAN PACIFIC, Zagreb, Jurišićeva 30

JOSIP ZIDAR, Wilsonova (Dunajska) c. 31.

Šmarješke toplice

izborno zdravilišče

proti reumatizmu, protinu, žilnim boleznim - 30-50 C
12 km od novega mesta - Tik kopališča krasen gozd

Popolnoma preurejeno — Moderne sobe — Izvrstna kuhinja — Naj-
boljša kranjska in štejska vina — Ob torkih popoldan zdravnik na
razpolago — Voz k pol 11 u vlaku — Cene izredno nizke — Sobe
od Din 15- višje — Kopelji od 2-50 do Din 6- — Perilo posebej

Za mnogobrojen obisk se priporoča

Ana Žičkar, hotelirka in upraviteljica toplic v Šmarjeti
pri Novem mestu (poprej v Mariboru)

Popolnoma varno naložite svoj denar v

VZAJEMNI POSOJILNICI V LJUBLJANI

F. Z. Z. Z.

sedaj poleg nunske cerkve, poleti l. 1923 v svoji lastni palači ob
Miklošičevi cesti poleg hotela „Union“.

Hranilne vloge se obrestu- **6%** brez odbitka rentnega in in-
jejo po validskega davka.

Vloge v tekočem računu se obrestujejo po **5 1/2 %**.

Hranilne vloge vezane na dobo pol leta po **6 1/2 %**.

Večji vezani zneski se obrestujejo po dogovoru.

Pozor! Botri!

Najugodnejše si nabavite
obleke in druge potrebščine
pri trdku

LOŽAR in BIZJAK
Ljubljana, Sv. Petra c. 20

Nizke cene!

Nizke cene!

PALMA

Kaučuk potpetnike
in potplate

Prednosti!

Ceneje
in
znatno
trajnije
nego od kože!
Varstvo
proti vlagi
i mrazu!

Varčna gospodinja

krije svoje potrebnosti pri obče znani in zanesljivi trgovini (obstoječi nad 50 let)

R. Miklauc v Ljubljani

Lingarjeva ulica, Medarska ulica, Pred Škofljo 3

katera ima v lastnih prostorih za veliko in lepo izbiro oblačilnega blaga po zanesljivo najnižjih cenah.

Blago za moške obleke, modni kam-sukno, kakor tudi močno hlačevo in baržun (žamet).

Za ženske obleke in bluze lepo vol-neno in polvolneno blago, perilni kambrik in cefir v zelo bogati izbiri.

Belo tkanino za perilo in postelje. Velika izbira svilenih in polsvilenih rut in šerp zadnje novosti. Predpasniki in srajce se izdelujejo doma iz dobrega in okusnega blaga. Nogavice za moške ter ženske in otroke i. t. d.

Prodajalna (trdke R. Miklauc se nahaja samo v tej hiši).

NAPRODAJ so 3 rabljeni, prav dobro ohranjeni stroji za izdelavo cementnih izdelkov pri ANTONU TRŠAN, KRANJ.

Oblačilno blago prodaja najceneje

manufakturna trgovina

JOS. STOPAR

Ljubljana

Dunajska cesta št. 21.

Pravi italijanski brusi

za KOSE se dobe pri SEVER & KOMP.,
Ljubljana, Wolfova ulica št. 12. 2232

Služba organista

je razpisana v KOVORJU pri TRŽIČU.
Zasluzek po dogovoru. 2605

Vajenca za pekovsko obrt

SPREJMEM po dogovoru. — Naslov pove uprava
«Domoljuba» pod št. 2263.

V službo sprejememo:

KAVARNIŠKO KUCHARICO — SOBA-
RICO ZAČETNICO — POMIVALKO —
PERICO — HLAPCA.

Uprava hotela SLON, Ljubljana

Važne gospodarske knjige.

Slovenska kuharica. Velika izdaja z mnogimi slikami v besedilu in več barvnimi tabelami. Sedma izpopolnjena in pomnožena izdaja. Priredila S. M. Felicita Kalinšek. Cena okusno opremljeni knjigi, vezani v celo platno, Din 220.—

Obširna knjiga obsega nad 700 strani besedila s slikami in 33 tabel na umetniškem papirju v barvotisku. Tabele nudijo 193 krasnih slik v naravnih barvah, ki jih je izvršil ravnatelj Dragotin Humek, reproducirala pa domača tiskarna. Poglavje o gobah, njih najdiščih, uporabi in poznavanju je napisal Ante Beg. Niti bogato nemško slovnstvo ne premore tako obširne in lepo opremljene kuhinjske knjige.

Praktični sadjar Zbirka najvažnejših sadjarskih nauk, pojasnjena s 25 barvanimi prilogami in 92 slikami v besedilu. Priredil Martin Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena vezani knjigi Din 120.—

Tudi ta knjiga prekaša vsa pričakovanja; mnogostransko in pregledno razdeljena tvarina je tiskana na 420 straneh, 25 umetniških tabel v barvotisku, vezava in vsa oprema je tako okusna, da je posebno v današnjih časih nismo več vajeni.

Vsled bogate vsebine in velikega števila umetniških prilog v barvotisku je imelo založništvo za obe knjigi ogromne dobavne stroške in je prodajna cena obeh knjig za današnje razmere skrajno nizka in valed tega samo začasna. Zaradi visoke obrestne mere more zdržati založništvo te dve ceni najdalje do konca avgusta t. l., na kar se obe knjigi podražita vsaj za polovico sedanje cene.

Sadje v gospodinjstvu. Navod o ravnanju s sadjem, sadni uporabi in o konserviranju sadja in zelenjadi. Za gospodinjne in dekleta priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik, s 13 barvanimi prilogami in 42 slikami. Cena za to lepo novo knjigo znaša Din 30.—

Sadno vino ali sadjevec. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Ta knjiga izpopolnjuje prve in velja v okusni opremi Din 20.—

Breskev in marelica. Navodila, kako ju vzgajamo in oskrbuje. Priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena za to novo knjigo, ki podaja nasvete, kako gojiti ti dve najplemenitejši sadni vrsti, ki nudita velik uspeh in dobiček, znaša Din 12.—

Nauk o čebelarstvu. A. Janša. Novi natis priredil F. Rojina z dodatkom ALBERTJEV - ŽNIDERSKEV PANJ, in kako v njem čebelarimo, priredil M. Humek, višji sadjarski nadzornik. Cena za knjigo, ki temeljito seznani čebelarje, kako postopati s kranjčeti in kako čebelariti v novem, modernem panju, znaša Din 24.—

Jugoslovanska knjigarna v Ljubljani.

Zadružna gospodarska banka d. d.

Telefon št. 57.

Ljubljana, Miklošičeva cesta 10

Telefon št. 57.

v lastni palači (vis à vis hotela „Union“).

Kapital in rezerve skupno nad K 60,000.000.—

Podružnice: Djakovo, Maribor, Sarajevo, Sombor, Split, Šibenik. Ekspozitura: Bled. Interesna skupnost s Sveopće Zanatlijsko banko d. d. v Zagrebu in njeno podružnico v Karlovcu ter z Gospodarsko banko d. d. v Novem Sadu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji. Pooblaščen prodajalec srečk Državne razredne loterije.

Poroč. prstani
Double verižice
Sienske ure
Budilke
Zlote ure
Uhani

Najstarejša trgovina ur, zlatnine in
srebrnine **F. ČUDEN**
LJUBLJANA 22, Prešernova 1

❖ KUPI VSAK! ❖

po znižanih cenah **manufakturno blago** za spo-
mlad in poletje v trgovini **ANTON SAVNIK**,
Škofja Loka, Glavni trg. 2099

Pozor! Ženini in neveste!

Najboljši nakup **MODROCEV** iz žime, modrocev
na **PERESIH**. — Dobi se najceneje in najtrpežneje
pri **TVORNICI MODROCEV**

Peter Kobal, Kranj, Glavni trg.
ZAHTEVAJTE CENIKE!

Lanene tropine v vrečah po 50 kg od-
daja **ALOJZIJ TRAM-**
PUS, izdelov. lanen. olja, Colobrd 28, p. Medvode

KOSTI

KUPUJE IN PLAČA
NAJBOLJE: **V. H.**
— **ROHRMANN** —
LJUBLJANA 2218

Specialist za notranje in pljučne bolezni
M. U. Dr. IVAN DROBNIČ
ordinira v Cegnarjevi ulici štev. 4,
nasproti deželne bolnice. 2324

Naprodaj je: več manufakturnega
BLAGA, OPRAVA za
SPALNO SOBO ter več **KOLESNIH DELOV** pri
M. R. PLEVEL, Stavbeno in poh. mizarstvo in
trgovina z meš. blagom, **PRESKA p. Medvodah.**

Premog, cement in strešna opeka

stalno v zalogi pri **H. PETRIČ**, Ljubljana,
Dunajska cesta štev. 33. — Telefon št. 366.

Skladišče: «Balkan».

Boljša družina v Ljubljani

išče zdravega dekleta

v starosti do 30 let, ki zna kuhati, ljubi otroke in
zna opravljati vsa ostala gospodinjska dela. Naslov
se izve v upravi «Domoljuba» pod številko 2539.

Prodaja

MANUFAKTURNEGA BLAGA po zni-
žanih cenah pri

M. Lapuh in drug, Škofja Loka
Spodnji trg. — Vsakomur 5 odstotkov po-
pusta do 10. MAJA 1923.

Sveti - goni - greje

najceneje

elektrika

zato naj vam jo nemudoma solidno in
ceno napravi domače elektrotehnično
podjetje

Jože Markeš

Jesenice štev. 54, Gorenjsko.

ŽENINI IN NEVESTE!

poceni blago

solidno češko robo iz prvih virov, **SUKNO** za mo-
ške obleke, za ženske volnene **ŠEVLJOTE** in
KAMGARNE v vseh barvah in širinah, najrazno-
vrstnejše belo blago za perilo, potem dvojno ši-
roko za rjuhe, gradl za žimnice, namizne prte in
prtiče, izgotovljene moške srajce, kravate, ovrat-
nike, nogavice, rute in šerpe ter še mnogo drugega

dobite pri **M. Malavasič na Vrhniki**
— ❖ — pri stari vagi. 2357

HLODE

4.50 m do 6 m dolge, 25 do 60 cm debele, **PLA-**
ČAM 200 kron **NAD** dnevno ceno. Dobava do
jeseni, polovica kupnine se plača naprej. Ponudbe
pod: «EXPORT» na Anončni zavod Drago Bes-
ljak in drug, Ljubljana, Sodna ulica št. 5. 240

Ljudska posojilnica v Ljubljani

(v lastni hiši tik za frančiškansko cerkvijo)

obrestuje vloge brez odbitka po

5%

Stanje hranilnih vlog nad 120,000.000.— kron.
Stanje rezervnih zakladov nad 1,100.000.— kron.